

Ildfisken

TIDSSKRIFT FOR NY LITTERATUR

NR. 11 • 1995

Ildfisken

Tidsskrift for ny litteratur
Nr. 11 • 1995

Redaktion:

Rolf Højmark Jensen og Carsten René Nielsen

Ildfisken udkommer tre gange årligt
Abonnement: 80 kr. årligt, 30 kr. pr. nummer i løssalg
(Priserne er inklusiv moms og forsendelse)

Ekspedition og redaktion:

Ildfisken, Vesterbrogade 24, 1.sal, 8000 Århus C
Tlf.: 86 12 79 67. Postgiro: 8 04 79 95

Udgivet med støtte af Kulturministeriets bevilling
til almenkulturelle tidsskrifter

Forsideillustration:

Jakob Ion Wille

© Bidragyderne og Ildfisken
Århus 1995

ISSN 0906-5202

Det er onsdag, dagen rejser sig som en trappe, svimmelheden fortager sig, der løber rør under huset, bare gå opad som en avisdreng, kolde benklæder ligger på stolen, vænne sig til temperaturen og huske hvor alting befinder sig, komme i gang, armbåndsuret ruger i sin kvarts, måske på natbordet, nej, i stuen, liste ind med isnende tæer og pandehule stoppet til, en stædighed i kroppen nu, et andet tempo, lynild af behov, endnu ubestemmelige, endnu bare som skælven, dødsangst, nu hvor alt stadig ligger svøbt i dis, i kold os fra tagene, et fly går på vingerne, en sporvogn kører, en vaskemaskine, de samme universelle principper gentaget, beregnet, følgende præcise planer, kurver, klokkeslet, loftet falder ikke ned, natsværmeren hænger i gardinet og sover, kødfuld og fremmed som en indisk sommerfugl i efterårsdragt, stadig denne skælven, gå ud i køkkenet, tænde for radioen, putte noget i munden, tungen er der i forvejen, min synkende mørke hals, slubre kaffe i sig, hurtigt, bøje sig ned efter legoklodser, utålmodigt skødesløst gribe ud efter håndtag, jakke, med skulderen først sidelæns gennem døren, mit køn følger med, den nøgne arm i sweateren, slapt hængende, væltende ned ad trappen i et ryk som river baggrunden med, tapet og puds, gelænder, i ryk som slider hoftelæd og knæ, flytte vægten en lille smule, skubbe sig videre, hen imod bilen med nøgler parat, de forkerte, fiske igen med fire fingre, hukommelsen helt yderst, klodsede, men nøjagtige bevægelser, gentaget, forudberegnet, hvis blot man var solsort med hele vinteren til at være det eneste blad i, sort og smukt faldende

Solen skinner for dig, den river sig gul for dit hår og
sender din skygge hårdt mod husene og vælter dig omkuld i

det bløde græs, oceanerne fryser til omkring den modsatte
pol, de enorme isflager bliver liggende nu og store tunge

snefnug falder på de sidste dønninger og vinden hylér og
sukker for solen er her, hvor du render og leger med en

lille rød bold, kaster den og løber efter den og kaster den
igen så langt du kan, og længere endnu skal du kaste og

ramme en gråspurv og knuse et hjerte i funklende uforstand

Jeg vil gå på gaden som en stor neger, rundt om hjørnet,
bare videre, stille slentrende rullende, bag om en bygning
hvor træer rejser sig hældende flimrende, ned ad og ned ad
til byen åbner sig med pladser og fortove, hen over gader
til skyggerne sejler som sorte gondoler, de døde i luften,
kvælende ædende hver millimeter, videre videre, så hjertet
kan pumpe, så busser kan køre, en kvinde passerer brusende
videre, ikke vende sig, tagsten kan falde, en solsort kan
synges, efterår efterår, nu vil jeg ikke bekymre mig mere,
men fløjte mod solen, ulykker kommer og så kan man hænge
sig, nu vil jeg følge min skæbne knejsende som en gudinde

Tv-nat på Missionshotellet i Århus

Jeg har hørt at gamle
Gladstone i England
tænkte på eksotiske træer
hver gang han åbnede
en krukke appelsinmarmelade

at kulbrændere og fiskere
sang på værtshusene.
Jeg blader videre
og glemmer alt dette.

Ind kommer masseorderen
i en japansk film.
Langsomt skærer han
sin elskede i stykker.
Så dør han i kysset.

Udenfor blinker Århus.
På natbordet ligger
en sort Bibel.

Koral fra det mørke fastland

Jeg kender
mørkets halleluja
til det kedsommelige
Vekselsangen
fra regn, vind og radio
Skyggen af dit besøg
og din håndskrift
på et stykke
sammenkrøllet papir
Duften i en jakke
du efterlod dig
Eftersmagen, efterklangen
og alle efterordene og
hvis du bare vidste
hvor meget musik
du har forladt

Vest-Norge

Det er stærkt
som granit
og lukket
på grund af
bjergene
Åbent
når vinden
havet
og billederne
går gennem
stoffet

Der findes
så meget lys
druknet
langt nede
i de seje
sorte
rytmer

Næsten alt kan stå i aviserne

I dag står der noget
om havet i aviserne.
Om havet i aviserne.
Om fisk og fiskere
som er forsvundet
i aviserne i havet.
Ord om at Kristus
menneskefiskeren
og fiskemennesket
har opgivet at bo
i havet. Det ene
eller det andet.
I blodet. Det ene
eller det andet.

Rendevouz

Jeg har set dig uden ansigt
når du smækker med dørene
og smider nedstøvede familieklenodier
efter mig som bevis på at
forelskelsen endnu er intakt.
Som tegn på at kærligheden
endnu ikke er kommet til sig selv
skal du få mit hovede på et fad
og min krop udspændt mellem
soveværelsets fire vægge.

Jeg er jo lige kommet hjem
med en ny flaske Yves Saint Laurent
deodorant parfume som bevis på
at historien gentager sig,
som en påmindelse om at intet er sket
imellem ordene

elskede, elskede, elskede

intet imellem ordene
før mørket brænder ud
før hukommelsen
indræffer

At tilhøre hinanden

Samtale med David Læby

David Læby debuterede i 1989 med digtsamlingen *Himmeltegneren*, der med sine inderlige og sanselige beskrivelser af natur og kærlighedslængsel markerede sig som noget nyt i forhold til 80'ernes modernisme og skrifttematik; en ny åbenhed eller sårbarhed – en ny følsomhed. Eller måske rettere: Som en tilbagevenden – ikke formelt men motivisk og tematisk – til en før-modernistisk tradition i dansk lyrik. Flere anmeldere pegede da også på lighedstræk med Johannes Jørgensen eller dele af 30'ernes poesi, samtidig med at de understregede, at her var et helt nyt, stort talent. Som Kristen Bjørnkjær skrev i *Politiken*:

„David Læby krænger alt af, og vi ser ind i en sjæl og ind i en kærlighedshistorie, og det yderst særlige er, at vi kun ser konturerne og den allerinderste kerne, men de ydre lag, som kunne hedde den banaliserede sorg og ulykke, slipper vi for. Det bliver mere end en kærlighedshistorie. [...] Mens digterne i firserne havde gode grunde til at pakke følelserne ind i et metalhylster, synes der at være lige så indlysende grunde til at tage hul på halvfemserne ved at pakke dem ud igen – ('det fineste skabes / af nervøse hænder / og det urolige vand / bærer verden'). Længes vi ærlig talt ikke igen efter længsler?“

I henholdsvis 1990 og 1992 udkom digtsamlingerne *Flyvende sommer* og *Lyden af levende*, og i 1994 har David Læby udgivet både en roman: *Havets kød* (en „symbolistisk psyko-gy-

ser“ er den blevet kaldt) og en ny digtsamling: *I møde*, der – som de første digtsamlinger – kredser om savn og længsel, men som også i højere grad end tidligere åbner sig mod den omgivende verden og stiller sig kritisk overfor tendenser i tiden. Som det hedder i et digt: „Vi bliver nødt til at afbryde / festen / Vi bliver nødt til at blive dem / vi er. / [...] / Vi kan ikke blive ved med at tabe / til billederne af os selv“.

Jeg mødte David Læby i Malmö, hvor han har boet de seneste år.

– *Søren Ulrik Thomsen har et digt i Hjemfalden, der begynder: „På en kirkegård så jeg en sten, der hverken bar ordene Nåde, Fred eller Tak, / men inskriptionen: Længsel“. I betragtning af, at netop længsel, savn og melankoli, optræder så ofte i din poesi, bliver det så også inskriptionen på din?*

– Nej, dét gør det ikke, for jeg ser ikke længslen som noget, der først kan forløses på den anden side af livet. Overhovedet ikke ... Jeg ser det som en dynamisk kraft. I det øjeblik man holder op med at længes, så er man død.

– For mig er længsel måske knyttet sammen med noget, som jeg ville kalde „menneskets sociale instinkt“. Jeg synes godt, at man kan være tilfreds med at være der, hvor man er og hvile i sig selv, samtidig med at man længes helt vildt efter noget andet. Det er jo også en form for nysgerrighed.

– *Ligger der ikke en modsigelse, et paradoks, i det?*

– Nej, for det er også en forventningsfuldhed. Man kan sagtens have det godt med at være forventningsfuld. Men, det er da muligt, at det optræder i rammer, som gør det meget melankolsk i min digtning ...

– *Man kunne vel nærmest sige, at længsel er sådan en „motor“ – en helt grundlæggende drivkraft og overordnet tematik – i dit forfatter-skab.*

– Ja, det er rigtigt. ... Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige om det, andet end at jeg håber, at den længsel er noget – i det øjeblik man finder ud af, at det er en grundting i éns natur – at man så også ser klart på den og forbinder den med dette, at mennesker ikke er så forskellige. Mit store „idol“, Tua Forsström, har skrevet noget om, at vi allesammen består af „samma vatten, dans och yrsel“.

– Jeg synes, at det er positivt. Det kan godt være, at længslen i mine første bøger er mere personlig, at det sådan handler om „tab af kærlighed“, men det er jo også længsel efter – og det synes jeg, at jeg har fået udtrykt mere præcist i min seneste bog – at kunne se hinanden i øjnene på trods af alt. Længsel efter at kunne gå hinanden uforbeholdent i møde, og længsel efter at være sammen. Længsel efter at tilhøre hinanden. Det er sådan nogle ting, som er meget undervurderede i vores samfund, hvor det jo er fuldstændigt modsat: Dér ser man jo, at mennesket først er befriet, når det er fuldstændig individualiseret. Hvor man ikke længere efter noget mere. Hvor man ikke længere er bundet af fortiden, men hvor man har en handlekraft mod fremtiden. Hvor man har fået skabt sig sit eget liv, som man vil have det, og hvor man står stærkt.

– Det tror jeg, er årsagen til, at verden er så forfærdelig, som den er. Vi må simpelthen se i

øjnene, at mennesket er skabt som et „flokdyr“, og at det overhovedet ikke er svagt, men godt kan være sig selv, selv om man erkender, at man tilhører en menneskehed og en familie og et parforhold – for eksempel.

– Dér tror jeg, at psykologien er kørt forkert, at den har ødelagt et eller andet. Psykologien er ligesom blevet determinerende på den måde, at alt bunder i dig selv, og at løsningen på alle problemer findes i dig selv. Det tror jeg ikke på: Der findes også samfund, hvor for eksempel en depression er noget fælles, og hvor man opfører et helt ritual, der gælder et helt lille landsby-samfund, hvis én i det samfund er deprimeret. Der ser man det mere som en samfundssygdom.

– *Du taler om at erkende, at man „tilhører hinanden“, at længslen måske – det ved jeg så ikke – kan forløses i for eksempel et parforhold. I din roman: Havets kød, beskriver du den modsatte side af dette at „finde hjem“; hvordan man i et forhold, i et ægteskab, nærmest kan fortære hinanden?*

– Jo, men det er jo fordi, at der er utrolig mange parforhold, som simpelthen bare er en „dulmen“ og har noget at gøre med, at hvis man har en partner, så har man alt, og så kan resten af verden rende én i røven ... Og hvor man så lever sit liv gennem hinanden og overhovedet ikke behøver tage noget ansvar. Dét synes jeg, at man kan læse min roman som en allegori over; at det kan få fatale konsekvenser ... Jeg synes overhovedet ikke, at min hovedperson er sympatisk. Det skal han heller ikke være.

– Men, hvis man virkelig har fundet den, som kan slukke éns længsel efter et nært forhold, en partner simpelthen, så kan éns længsel gå videre til, at éns familie så skal være med i flokken og have det godt, og så skal samfundet være

med, og så skal de andre verdensdele med. Éns længsel skulle helst hele tiden strække sig, og jo mere man får opfyldt sådan sine helt egne basale behov, så skal det ikke være sådan, at man lukker sig inde og siger, at nu er det godt for mig og dig og vi to, og nu har vi alt. Så skal man betragte det, at man har fået slukket sin mest basale længsel som en styrke til at gå videre ... nu lyder jeg vist helt frelst ... men så skal éns længsel efter at tilhøre menneskeheden gå videre og videre.

– *Dine digte er meget sanselige og sansede, det er meget følsomme registreringer af helt elementære ting, måske mest af alt i forhold til de relationer, som findes mellem mennesker. Alligevel taler du meget om verdens problemer?*

– Jeg er kun femogtyve, og nu har jeg skrevet nogle bøger, hvor jeg har rodet rundt i mine egne følelser, og hvis jeg gjorde det stadigvæk, når jeg var fyrre år, så synes jeg, at jeg ville være ret uheldigt psykisk konstrueret. Så hvem ved? Jeg vil i hvert fald håbe på, at jeg når at blive så dygtig inden for kort tid, at jeg kan skrive god poesi, som også har noget samfundskritik i sig. Jeg synes lidt, at det findes i *I møde*, men man skal selvfølgelig være opmærksom på det, og det er der ingen anmeldere, som har været, og det er måske nogle af de samme anmeldere, som samtidig har spurgt efter det, og det er jo fuldstændigt selvmodsigende.

– *Når jeg læser dine første tre digtsamlinger, så er det som om, at der går en rød tråd gennem dem – næsten som var der tale om en trilogi – men det er som om, du i den tredje: Lyden af levende, er kommet ind i en blindgyde, at du ikke kan komme videre? ...*

– Måske er mine tre første bøger mere naive. Troen på det nære, på naturen og de små ting er

større i de tre første digtsamlinger. Hvor trøst og hvile findes i naturen og i andre menneskers nærhed. Og på et tidspunkt så synes jeg også selv, at jeg godt ville fortælle, at den der trøst i naturen og i andre menneskers nærhed den aldrig nogensinde må blive et lukket kredsløb, fordi når man har fundet det, så skulle man gerne gå videre. Derfor kom romanen også; fordi jeg ikke kunne skrive flere digte, fordi jeg *kun* kunne skrive digte, som lignede de andre. Og jeg havde ikke lyst til at skrive digte, som lignede de andre. Det ville jeg ikke kunne stå inde for.

– *I sin anmeldelse af Lyden af levende citerede Erik Skyum-Nielsen fra et digt: „Så begynder / fuglene tage / væk fra søen hvor de / sad på / vandet lever / himlen videre / og holder deres / overtræk af / vinger“ og fortsætter: „Man bliver pr. refleks mistænksom, når en digtsamling huser så meget fjerkræ som denne, men dertil kommer, i strofen her, en hang til intet-sigende skønsnak, hvor digteren forlader sig på en rent lydlig fornemmelse og stiller sig tilfreds med et minimum af indsigt og tanke“. Hvad siger du til den karakteristik?*

– Det sted, som Skyum citerer, beviser det *overhovedet* ikke! Men andre steder er det måske lige ved at vippe over. Det vil jeg give ham ret i. Men ikke dét sted ... Så, til dels vil jeg give ham ret: At jeg ikke har kunnet skille sprog og musikalitet, og så er musikaliteten nogen steder blevet dominerende.

– *Han skriver også senere i anmeldelsen: „Problemet ved en sådan lyrisk formidlet sensibilitet er imidlertid, at den midt i sin ekstreme opmærksomhed over for det minimale glemmer at udforske sin egen begæren og dermed også afskærer sig fra, for alvor at finde ud af, hvordan verden og livet er beskafne“.*

– Ja, og det var også det, at jeg var bange for, at min poesi skulle blive sådan til sidst.

– *Men du synes vel ikke, at det var sådan i dine første bøger?*

– Nej, jeg nåede lige at stoppe i rette tid! ... Jeg synes selv, at *Lyden af levende* enkelte steder snerper derhenad. Helt sikkert ... Jeg er utrolig glad for mine tre første bøger, fordi jeg synes, at de har så meget godt, men jeg havde ikke kunnet blive ved på den måde.

– *Hvad er det så, der er sket nu med I møde?*

– Der er sket det, at jeg har skruet ned for sanseapparatet i forhold til det sådan intellektuelt bearbejdende. Og jeg har prøvet at „befolke“ mine digte. Jeg har prøvet at sætte nogle personer på ... Mange af digtene er også i citations-tegn, som om det var nogen, der talte. Jeg har prøvet – sagt med en kliché – at komme tæt på nogens liv, og har brugt erindring og mindet som indgang. Jeg tror, at det er vigtigt, at gå tilbage og summere sin fortid op for at kunne handle i fremtiden. Fordi det er via mindet, at man for eksempel finder ud af, at man er afhængig af andre mennesker. Og det er via erindring, at man kan forbinde sit eget liv og skabe en form for sammenhæng. Jeg tror, at dét, som folk i verden i dag mangler allermost, er sammenhæng. Og hvis man så kan skabe den i sit eget liv, så kan man prøve at arbejde for, at der også kommer en sammenhæng i strukturerne i resten af verden. Det er selvfølgelig svært, men først og fremmest så kan man begynde at turde se resten af verden i øjnene, og det kan man ikke så længe, at man med én last sender nødhjælp og bagefter en båd med bly og krudt og importtvang fra den rige, fra vores verden.

– *I et essay i bogmagasinet Griflen taler du for, at digterne i højere grad skal komme til orde i medierne. Hvorfor skal de det?*

– Jeg har en forestilling om, at for eksempel fra 50'erne til 70'erne dér markerede de intellektuelle og kunstnerne og forfatterne sig i medierne og havde en mening om alting og skrev læserbreve og råbte op. Det er som om, at det gør de ikke længere, og faren er, at dén plads, som de intellektuelle – formidlerne og kunstnerne – ikke bruger i medierne bliver overtaget enten af reklamer eller af den populistiske sort/hvide journalistik.

– Hvis man vil være med til at forhindre dét, så må man stille sig frem i medierne som forfatter og sige, at jeg mener dét og dét om de ting. Det er den eneste måde, man kan modvirke de uhyggelige tendenser som for eksempel facismen på; det er simpelthen at prøve at få så meget medieplads som muligt.

– *Så man skal altså bruge det, at man har skrevet nogle gode bøger til at komme ud og sige en masse om alle mulige samfundsmæssige ting?*

– Ja, for tingene hænger jo sammen. Man skriver jo ikke gode bøger, hvis man ikke ... Det kommer jo et eller andet sted fra: Der er utrolig få gode bøger, der er skrevet fra en meget, meget lille verden. Jeg mener, at det at skrive gode kærlighedsdigte, det hænger måske også sammen med, at man har et humant sind.

– *Kunne man ikke bare nøjes med bøgerne? Jeg kunne også vende tilbage til Thomsen, og bruge ét af hans digte som spørgsmål: „ikke hælde virkeligheden på digte / ikke hælde digte på virkeligheden / bare skrive digte, / virkelige digte“. Eller hvad?*

– Digte, der handler om noget virkeligt, de er virkelige. Og digte, der handler om noget uvirkeligt, de er uvirkelige. Sådan kunne man også vende den. Jeg kan da godt forstå, at det ikke ville være særlig rart, hvis man skulle hælde

virkeligheden på digte, for virkeligheden er ikke rar. Lever man så i et lille univers, der består af digte og litteratur, sin egen litteratur, det er sådan meget behageligt, og det har jeg intryk af, at der er utrolig mange digtere, der gør i dag – og unge digtere: At man lever i litteratur, og man lever i sin digtning, og så har det en eller anden højere status, fordi det tilfældigvis er kunst, men i virkeligheden er det ligeså materialistisk, som hvis det var ... metalskåle fra Illums Bolighus, det handlede om. Det er sgu' ikke noget bedre eller højere, fordi det er poesi, når det er poesi, som er ligeså æstetisk som materielt design.

– Vil det så sige, at kriteriet for, om det er god poesi eller ej, er, at der er nogle ægte følelser, en ægte humanisme, som driver den skrivende?

– Ikke sådan, at bare der er nogle ægte følelser, så er det god poesi. Jeg synes da også, at jeg kan synes om digte, hvor kun det „tekniske“ er skide godt, og hvor dét måske siger mig noget ... men det er jo mere en „erhvervsskade“. Jeg forstår, at „folk udenfor“ ikke gider læse den slags.

– I dit essay i Griflen kritiserer du de danske lyrik-kritikere. Hvad er der galt med dem?

– Det er jo svært, for dels er anmelderne under en eller anden form for pres, fordi anmeldelser i de fleste aviser ikke må fylde for meget, og fordi; ligesom der er gået underholdning i alt andet, er der jo også gået underholdning i anmeldelser – for at folk skal gide læse dem. Det må gerne køre på noget personligt, så gider de endnu bedre at læse dem. Det kan godt være, at anmelderne simpelthen ikke har tid nok, men jeg synes også, at der er en stor uvilje til at læse værkerne for det, de er, og vurdere dem på værkernes egne præmisser. Det er tit som om, at en anmelder får en eller anden fiks idé og så kø-

rer en hel anmeldelse på at få værket til at passe på dén fikse idé. Så man kommer ud i noget, som er fuldstændig irrelevant og surrealistisk i forhold til det, som bogen egentlig handler om.

– Hvorfor er det blevet sådan? Har det måske noget at gøre med de kritiske eller fortolkningsmæssige positioner, som man har indtaget op gennem 80'erne – i specielt universitetsmiljøet?

– Jeg mener, at mange af anmelderne måske simpelthen er for unge. Det lyder måske tåbeligt, men det kan godt komme med alderen, at man ligesom sætter sig ud over, hvad man mener er rigtigt og forkert, og hvor man godt kan sætte sig ind i enhver stil på dens egne præmisser, og så vurdere om det er godt eller dårligt. Der er nok alt for mange anmeldere, der af en eller anden grund er bundet af, at de ligesom selv har en mening om, hvad der er rigtigt og forkert i litteratur og ikke kan sætte sig ud over den.

– I enkelte anmeldelser fornemmer man, at dét kan Poul Borum godt, men så i andre ser man, at det vil han ikke. Og det synes jeg, er utrolig synd. Ligesom han har udtalt, at når han er grov overfor nogen, så er det fordi, han kan se, at de har talent – og så synes han, at det er så ærgerligt, at de ikke bruger det – på samme måde kunne jeg sige, at han er en anmelder, som jeg ved, godt kan sætte sig ind i alt muligt forskelligartet og vurdere det på dets egne præmisser, men han gør det ikke.

– I essayet nævner du også Politikens af mange meget udskældte anmelder: Connie Bork?

– Ja, det er som om, hun prøver at være en mellemting mellem den digter, som hun var engang, og så være anmelder. Det er som om, hun er forelsket i sin egen mærkværdige stil; at hun

fungerer sådan i sin hjerne, at næsten før hun ved noget om materialet, så får hun en idé om det, og så gør hun alt for, at det skal komme til at passe til den idé – og den kan så være *helt*, helt hen i vejret.

– *Én anmelder synes da i det mindste at have forstået dig. Neal Ashley Conrad skriver i Information om I møde: „Hans sprog har åbnet sig mod verden med en markant alvorlighed. Det ligefremt livsnødvendige i hans fastholdte alvor skyldes bogens projekt; at bringe sammenhæng mellem løsrevne, ufuldstændige erindringer og derigennem vinde de tabte relationer tilbage. [...] Sidste afsnit betvivler relationers ægthed og forsøger på både subjektive og almene præmisser at finde og beskrive virkeligheden i billeder, der kan løftes til liv. Det er lykkes for David Læby i en velkomponeret digtsamling, der ikke giver op overfor længslen, der brænder gennem alt; ønsket om at møde og tilhøre et andet menneske, som det er.“*

– Selvfølgelig er jeg dødglad for den anmeldelse, men det er jo ikke sådan, at jeg kun er kritisk overfor anmeldere, der har givet mig dårlige anmeldelser. Jeg er jo også kritisk overfor dem – som for eksempel Connie Bork – der har givet mig gode anmeldelser.

– Men, Conrad har forstået noget, fordi han så godt har kunnet lide den. Det er jo godt, når det lykkes, men jeg forlanger ikke, at anmeldere skal kunne forstå én så godt. Jeg kan fuldstændig sætte mig ind i, at der er mange ting, som man ikke kan forstå, men man kan godt behandle det med respekt, selv om man ikke kan forstå det. Det er jo klart, at det man virkelig godt kan lide, det har man også en større mulighed for at forstå. Det vil altid være tilfældigt, og fuldstændigt subjektivt, hvilken anmelder, der får hvilke bøger, og hvad den anmelder kan li-

de. I heldigste fald kan der så komme sådan nogle gode anmeldelser ud af det. Selv om Conrad ikke havde kunnet lide mig, kunne han jo godt have skrevet en god anmeldelse. Man kan godt give en dårlig anmeldelse, som alligevel er god på den måde, at anmelderen har sat sig ind i stoffet. Det er så enkelt. Mere skal der ikke til.

– *I 1994 udgav du både en roman og en digtsamling. Hvordan har du oplevet forskellen mellem at skrive prosa og lyrik.*

– Dels så er der det fysiske: Det er enormt fysisk hårdt at skrive prosa. Og så er der det, at i prosa der bliver det nogle andre helheder: Det er ligesom at bygge med Legoklodser eller mursten. Ikke sådan forstået, at det går hurtigt at skrive en roman, men helhederne er på én eller anden måde større. Jeg synes, at romanen fungerer godt sprogligt, men der er ikke lige så mange sproglige tyngdepunkter i prosa, som der er i digte. Det er klart: Hver lille sætning kan jo ikke være et sprogligt tyngdepunkt – som det er nogle steder i mine første digtsamlinger. Så måske har den været med til, at jeg har skrevet en lidt mere befriet lyrik i *I møde*.

– *Befriet lyrik?*

– Ja, sådan længere sætninger og nogle steder mere talesprogsnært. Nogle steder er det også blevet større enheder. Hvor det sådan er tre og fire sætninger, der hører sammen som en enhed. Hvorimod i mange af mine første digte, der har det sådan hele tiden „vendt“ ved hver sætning ... Der tror jeg, at romanen lidt har givet mig mod til at prøve at gøre poesien lidt mere befriet i sin sproglige opbygning.

– *Erik Skyum-Nielsen sagde på et tidspunkt i en radioudsendelse, hvor du deltog, at hvor kroppen var meget dominerende i 80'ernes lyrik, så var kroppen i meget af den nye 90'er-ly-*

rik blevet opsplittet i de forskellige sanser: Nogle fokuserede hovedsageligt på synssansen, andre på høresansen og så videre. Når man ser omslagsillustrationen af et øre på Lyden af levende – og samtidig tager titlen i betragtning – så kunne det virke som om, han havde dig i tankerne med hensyn til hørelsen: De musikalske og opmærksomt registrerende eller lyttende momenter i din poesi.

– Det er jo noget pjat at sige, at dette gælder for nogle nye lyrikere, og at der er sket det fra 80’er- til 90’er-lyrikken, når det i virkeligheden kun er mig, han mente ...

– Men, passer det så på dig?

– Jeg har arbejdet med høresansen i *Lyden af levende*, fordi det er sådan en åben sans, der registrerer alt, men jeg mener ikke, at man kan tage det for en tendens for, at kroppen er blevet dissekeret, og man arbejder med enkelte ting i 90’er-lyrikken. Det er noget pjat ... Jeg har gjort det med en stor del af digtene i *Lyden af levende*, og længere er den ikke.

– Selvfølgelig er det meget en sanse-poesi, som jeg har skrevet; særligt med de tre første digtsamlinger, men der synes jeg lidt, at jeg har været *alle* sanserne rundt, og jeg synes da også, at jeg bruger kroppen meget: Kroppen er nævnt mange steder i mine tre første digtsamlinger, men hvor jeg så måske med *Lyden af levende* fokuserede på høresansen i mange af digtene, men det er ikke en tendens; det kan man overhovedet ikke sige. Det er simpelthen et for spin-kelt materiale at bygge sådan et postulat på. En typisk kritikerudtalelse!

– Nu nævner du, at du i *Lyden af levende* meget har arbejdet med lydlige ting. Hvordan vil le du så karakterisere de første to bøger?

– *Himmeltegneren* er sådan ... blød og sød og sanselig og smuk. Jeg synes, at det er en samling af hovedsageligt smukke kærlighedsdigte. Men, det er jo ikke sådan nogle kærlighedsdigte, som siger det samme som popsange: „Hvorfor gik du fra mig, jeg er så ensom ...“. Det er kærlighedsdigte, hvor man måske fornemmer et forhold, men som også har andet i sig – blandt andet den naturmæssige baggrund, som hele tiden er med: Jeg bruger natursymboler til at beskrive indre tilstande; natur og omgivelser bliver „farvet“ af de indre tilstande, istedet for at det er omvendt, at omgivelserne farver éns sindsstemning. Det er sindsstemningen, som farver omgivelserne og naturen.

– Naturen er sådan lidt et „trøstested“ i *Himmeltegneren*, og dét udvikler jeg så i *Flyvende sommer*: Første del er sådan en „insekt-del“, så er der en masse strand og himmel og hav – det er der i og for sig også i *Himmeltegneren*, men digtene er kortere; det er sådan nogle små, skarpe sansninger ... Bortset fra *I møde* er det nok dén bog, som jeg er allermost glad for.

– Med hensyn til *Lyden af levende* siger jeg som regel selv – uden at tøve eller blinke – at selv om jeg ikke er ked af den bog, så er det lidt en fortyndet gentagelse af de to første. Meget mere er der ikke at sige om den: Den minder for meget om de to andre. Og den ægte vare er jo altid bedre ...

Der er kun et minde om en
vi har elsket en-
gang som vokser sig større jo
mere mod vinter vi kommer
der er kun en der har
tænkt at sikkert lever
vi inde i huset uden
bladene længere vokser
på muren En der går rundt
som ved bøn og slukker
de store sale med rester
af lys i sine fingerspidser

Vi falder med hinanden
i hænderne, præcis ved den tid
forløbet når imellem os; nu må vi
videre, siger vi
Så længe kan ingen huske hinanden
fra hvert øjeblik
Det kunne være et land, det liv
vi har sammen
Eller noget som den enkle lov
om at leve;
ligemeget hvor historien hører til
har tiden løsnet vore håndled
vi holder ikke mere

Det sidste sted vi når frem
er en plads hvor skabelsen ikke
længere forsøger, hvor ingenting
orker at bryde
igennem det sidste, vi har

Tiden har endelig sejret over alle
tider Imod den fandtes kun mindet
om hinanden Og hver især gik vi
En eller anden i møde ...

»Man vænner sig til at flytte ud
Man vænner sig til aldrig at kunne
kvittere med sit navn, jeg tænker
at her er livet at gestalte en sorg
der måske er sorg over ingenting!

Billedet belyses af en anden tid
det er dig der vinker og sender
mig afsted.

Herfra går både med blodstyrkende
midler og bly af samme fabrikat.
Man køber noget billigt og sælger
det dyrt, og siden vil man aldrig
kendes ved. Ja: Alting er som noget
andet her. Alting er som noget
andet her. Alting er som noget
man har glemt, hvad var.

Jeg har glemt, hvad jeg var
sammen med dig.

Man vænner sig til at flytte ud.
Man begynder langsomt at stamme
sit navn«

Digte fra I møde

»Bådene må have været blanke
fordi jeg altid troede at nogle
var på vej ...
Det er som det billede jeg havde
af frihed. Som den lykkelige evne
til at tro på noget,
for eksempel,
vi husker jo ikke at de var her,
men der er et billede, hvor vi
vinker og sender dem af sted.
Sådan forsvinder erindringen
fra sit tilhørssted;
silhouetten der nærmer sig nu
er uklar og slukket
som noget man længe har
benægtet er til.
Men det er så enkelt;
vi vidste det ikke:

Denne bestandige eksport
af nødhjælp og bly
Det vi sælger så dyrt og siden
aldrig vil kendes ved.

På billedet smiler de som om
det var en rejse. Og vi
vinker som om der var et sted
at sende dem hjem«

Vi bliver nødt til at afbryde
festen
Vi bliver nødt til at blive dem
vi er.

Jeg ser deres ansigter på rad
og række, alle dem vi var
engang. Og nu
er vi tilbage:
de fortabte heltes koloni, vi
vil finde dem
vi var
og ruske i dem til de løber
deres vej eller dør.

Vi kan ikke blive ved med at tabe
til billederne af os selv – – –

Du kommer hjem
og vejene synker
tilbage i landet

Markerne lyser
selv efter
natten har lagt sig

Erindringen er et vid-
åbent landskab:
Jeg vidste altid
du var på vej

bevægelse

loftet er min barndoms
hvor jeg hænger tøj op
snoren bliver hele tiden slap
gulvet lugter af korn
i et hjørne hvor der er råddent
falder jeg ned i min alder

juli

vi sidder på kajen
en skarv flyver lavt over fjorden
her lugter af salt
vandet bevæger sig mod havet

overalt i horisonten
vindmøller

på cementen er tegnet
et hjerte med kridt

bådene sejler forbi med hvide sejl
stemmerne høres klart
vinden drejer det tørre sand rundt
og blæser skjorten mod din ryg
skarven sætter sig på en pæl
danner en sort skygge i vandet

jeg stryger dig over ryggen
vore skygger
tæt ved det hvide hjerte

øen

jeg bor i et hus på en ø
i husets afløb lyde som fra sæler

jeg står i døråbningen
ser på en færge
den anden side mørket

bag mig gult lys fra stuens lampe
min hund ligger på tæppet
en underlig hund
med en farve jeg aldrig
har set før

frekvens

jeg sætter mig på dig
har klør
måske falder du i en brønd
som en kikkert
så kan du se månen og stjernerne

et sted en skrigende ambulance
jeg er i landet
ånder stadigvæk af istidens tryk
en havfrue går på bunden af en sø
øver sig i at være menneske
derfra min skygge
når jeg sidder ved søens bred

og den dybe tone
allevegne i stilheden

skak

bestiger sorte bjerge med sne
jeg selv har gjort mig
for at få udsigt til den sorte dronning
hun har tyngdekraften i sig
jeg stander op lige der
hvor vores kraft neutraliserer hinanden

mit forsvindingspunkt

så bliver jeg meget træt
overgiver mig til strømmen
med jordens fødsler og død

jeg sidder helt stille
begynder at grine
musklerne i maven hopper op og ned
slår mig på lårene af grin
så morskaben går i jorden

vær så god
dit træk

et sted

der er et sted på græsset
til højre for Brugsen
om natten kan det ses som et svagt lys
hvis der stikkes en træstok i jorden
kan man høre alle samtaler i verden
stedet er ved siden af et vildt æbletræ
om efteråret samles fuglene
for at spise de nedfaldne æbler
det er nedgangen til en hule med lysvæsener
de sidder ved en stor central
og mærker hvordan temperaturen er
nogle gange keder de sig
der bliver snakket for meget om bagepulver
skurepulver
og hvor tingene er billigst
men sommetider kommer lyde
grinet mellem to kvinder
de skriger af grin
et fællesskab mere alvorligt end gråden

disse lysvæsener
optager sorgen i sig
sender den tilbage rensat

om morgenen ligger der
røde blomster
det er dem der brænder
der har lagt blomsterne
de har et duftstof i håndfladerne
som gør ting synlige

jeg er på vej derhen
med min døde mor
ud fra husene kommer andre kvinder
vi siger ingenting
tager vanterne af
og sætter håndfladerne på jorden

lys

martslys
jeg går ad en lige vej
i et fladt landskab

på venstre side
ligger et hus

jeg går ind i huset
det er fyldt med ro
i stuen sidder en kvinde
hun strikker noget blå
fra det ved hun alting
forandrer sin hånd til et telt
jeg kryber ind
sætter mig
her er lyset lægende
går ad linierne i mine håndflader
lærer mine fødder om røddernes forgreninger

jeg takker hende
og hun sender mig afsted

jeg går videre
forbi en fyrreskov
for at finde stedet
hvor mine drømme klumper sammen

viberne skriger over markerne
melankolske cirkler af lyd

blæsten kommer bagfra
lun
sender mit tøj mod kroppen
lysglimt i vandet på de lave marker
og i mine øjne

Som om et liv

Det er oktober den første igen for cirka syv minutter siden. Alting prøver at overgå sig selv (også jeg); at være sin egen kontrast og dét i et umenneskeligt tempo. Det er afbrydelsernes og tilfældets tid. Som nu, hvor tagene har den farve, tage har, når regnen er faldet bort, og tusmørket slår hul på øjet. Så er det igen for sent at gribe. Man må samle resterne op, fylde ud med ...

Der var engang. En stor sten var et skib. Græsset et hav. Fliserne et land. Tiden en stemme, der råbte mad. Det var sommer. Jeg husker den dag: Min bedste ven var igen min bedste ven. Vi gik i land og smadrede et vindue sammen. Vi var pirater. Vi gjorde, hvad vi ville. Vi skulle tidligt i seng.

Han sagde „skal vi lege“. Jeg sagde „ja“, og det var det, vi gjorde. Vi samlede flasker hele dagen og købte slik for pengene. Vi fik hans lillesøster til at smide tøjet for et stykke. Vi snød hende, bandt hende og stak af. Næste dag måtte han ikke komme ud for sin far. Vi svor, at hun skulle have tæsk, men vi turde ikke. Ikke med det samme. Altid senere.

På dyrehospitalet fik vi lov til at lufte hundene, plukke blommer eller se på de små operationer. Vi sneget os om bagved huset til den store container med alle dyrene. Den blev kørt væk én gang om ugen, når den lugtede værst. „Sådan laver man sæbe“, sagde min bedste vens far. Den aften lovede vi hinanden aldrig at vaske hænder.

Der er noget smukt ved alle de løfter, vi aldrig holder – noget smerteligt. Med en ølkapsel skar vi et lille hul på indersiden af hånden. Vi var blodbrødre. Senere gled vi fra hinanden. Jeg skulle flytte. Han skulle blive. Jeg tænker, at mit blod er hans blod. Jeg ved, at kroppens celler er fuldstændigt udskiftet på syv år. Et bibelsk tal. Et helligt tal. Jeg kigger. Min hånd er renere end Kains. Jeg er et nyt menneske. Arret er væk. Han er død.

En leg: At køre mod hinanden på knallert til én drejer af. Så er han tøsedreng – mors dreng. At stoppe for sent. En ven fortæller mig, at en ven er død. En tid er

jeg knyttet til ham. Vi skriver sammen. Vi mindes en tid. Jeg kysser en pige. Hun taler et andet sprog: En sten er en sten, og græsset skal slåes, men *hjerte* er en blomst i hendes mund.

Et sted. Det er ikke til at sige hvor. Måske når et ord holder op med at være *bare et ord*, men et ben i halsen. På det sted må du vælge mellem to nederlag: At synke eller spytte ud. Jeg taler om kærligheden, der ikke vil siges; der skal loves. Du sagde „jeg elsker dig“. Jeg sank. Du sagde „træmand“. Jeg spyttede ud. Du sagde „overfladisk“. Jeg skred. Du samlede mig op. Vi elskede.

Der findes undtagelser. Et øjeblik kan stilheden vikles ind i ord. Da blir' ordene stilhed og stilheden ord. En hel nat mente jeg, hvad jeg sagde. Da det blev lyst, troede jeg stadig, men kunne ikke sige. Stilheden var igen blevet vores hemmelighed.

Jeg drømte. En tagsten havde slået sig løs og lå som en stivnet bølge i det gule græs. Den fik blikket til at flakke forvirret omkring for at finde et hul i ryggen. Og jeg ville gerne mærke efter. Det husker jeg. Jeg ville gerne prøve at nå mig selv bagfra. Men jeg blev hængende dér – i rummet mellem skulderbladene – som en amputeret engel med åben hånd og sommerfugle i maven. Jeg vågnede ved hendes side. Alt var, som det skulle være. Som altid.

Engang gik vi forbi hinanden. Jeg tvivlede; kunne ikke finde; famlede efter ord, der kunne sige. Kunne vi, mens stilheden voksede under barken, leve med en strofe hængende over hovedet? Jeg ville gerne have spurgt, slikket såret, smagt marvens bløde, hvide. Men jeg turde ikke. Jeg kunne ikke bære de fossile spor i din pande. Jeg siger dig, det er så nemt at falde; at mærke sig hårdheden i et lukket ansigt.

Første gang jeg så dig græde, forstod jeg. Vi var smertens visekunstnere ud i melankoli. Vi begyndte at grine. Først i det stille, snart hysterisk. Vi var latterlige som bogstaveligheden selv. Vi betød for meget og talte mere, som om vi var roser, og som om de var af sølv. Som om vi elskede, og som om det ville rive huden af os ved højlys dag, hvis vi sagde det til nogen. Med andre ord: Vi var hudløse.

Det gik stærkt at tabe, samle op af aldrig jordnærhed. Vi rejste bort for at finde et sted at stå. Og sådan endte vi en drøm om Canada i Gribskov. En lørdag, søn-

dag som et år, var vi alene mellem bøg og en stamme tykkere end de fleste, vi kaldte eg. Det var roen, der talte og så bedrifterne: Vi var gået hele vejen med op-pakning, proviant og uden kort.

Vi forsvandt, syntes vi. Vi var frie på en måde. Vi var endelig, vidste ikke, men anede eller gik og sang på tro og trods. Vi kunne klare os. Vi kunne leve det liv uden at sige for meget. Vi havde allerede glemt, hvorfor vi skulle, og hvor langt vi var nået, men vi sov ganske roligt den nat. Senere gik vi fra hinanden. Vi skulle bruge lidt tid til at finde os selv. Vi var voksne. Vi kunne tale om det.

Det betød ikke noget. Det var ikke det, du fortalte mig, før du gik. Ikke ordene, når de langsomt blev trævlet op mellem læberne for at falde i tynde tråde; når de viklede sig ind i hinanden, som små knuder af frastødt luft. Det var slet ikke dem. Det var meningsløst – til at dø af grin over.

Der er dage, hvor jeg ser mig selv. Jeg blotter mig, siger alt. For man skal være ærlig over for sig selv! Sådan klæder jeg mig på, og sådan blir' jeg væk. Sådan ser jeg skjorten krølle og bukserne slides. Selv er jeg uberørt for ikke at sige tilbagestående og med et smil, der overspiller sig selv, og som kun spejlet får lov til at efterabe.

Jeg husker. Der var engang. Han spreder benene, står, som på film, på den evigt støvede gade, og ser den forsvinde så lang og lige, som øjet rækker. Så sker der noget og næsten som dengang. Vi fanger hinanden på samme tid og trækker. Vi står lige helt ned til mindste bevægelse. Alt er uafgjort. Intet er sagt. Men det er ham, der anholder mig, for sådan er det. Vi står over for hinanden med et gammelt mellemværende, og i dag er det ham, der er den gode. Han siger „hænderne op eller ...“

Det er morgen. Jeg ville gerne have præsenteret mig selv, men lyset afbryder de fleste. Som når musikken stopper, og man må konstatere „for sent“. Bladene ligger der jo allerede, og får træerne til at kysse himlen på den mest skinbarlige måde. Herfra vokser ulden frem mellem læberne. Man kan ikke sige for sin egen stemme. Jeg lyder falsk i min mund. Som et vanartet bornholmerur på sin lange vej tværs gennem sin egen stue. Sådan er det for det meste, når jeg tænker over det. Ellers ikke.

At få ting til at hænge sammen

Det er en ganske almindelig nøgle.
Hele aftenen har den hængt på sin plads
på væggen uden at falde ned
selv om det netop var
hvad du forestillede dig
at den ville gøre
hvis du stirrede længe nok på den.
Og rummet hvori denne ubetydelige hændelse
ville finde sted
var også et ganske almindeligt rum.
Bortset fra at det ikke stod
i forbindelse med andre rum
og ikke var velsignet med en dør
som man kunne åbne og lukke
og heller ikke med et vindue
hvorigennem lyset kunne falde
hvad enten det om dagen kom fra solen
eller om natten fra månen og stjernerne.
Det var sådan et hårdt rum
som man ikke ville vide
hvad man skulle stille op med
hvis man faktisk befandt sig i det:

knuse det med sin bare hænder
og løbe bort med stumper af det ødelagte rum
hvirvlende omkring sig.
Men sådan var det ikke
da du til sidst besluttede
at gå den lange tur langs vandet.
Roligt forbi havnen
hvor sejlbådene netop var på vej ind
efter en lang dags sejlads.
Måske en måde at få ting til
at hænge sammen på.
Dét du lægger mærke til
på sådan en tur.
Dønninger. Råb.
Reb der smælder mod
aluminiumsmaster.
Stien der fører op gennem skoven
og videre ud til vejen
der fører hjem til din dør
som du behørigt låste
da du gik.

Mine drømme er mørke af tiden

Mine drømme er mørke af tiden
som de jordslåede bundter af ben
jeg trykker ned over denne side
på samme måde som når man sår, tror jeg
men sikkert med samme nødvendighed
som når man begraver sine døde

Dit portræt

Dit portræt er dit
bedst når du drejet i profil ses
som en skygge lige før den forsvinder
mellem de udstillede varer
i et butiksvindues spejl

Butikken må være af den slags marskandisere
der forhandler tyvekoster
pornoblade og illustrerede engangslightere
Vinduet fedtet og din skygge over det
et vingeslag under vand

Strandet

Dette må være *stedet*

Bølgerne krænger indvoldene ud
over stranden
Og et stykke herfra
En mågevinge kronet af små sorte insekter
Et plastikhoved med intelligens af sand
Mønter og valuta af skinnende glas

Ja!
De store hvide fugle peger
med spidse næb mod øjets skal
og svømmer ind

Lille botanik

Lille botanik:
Blomsterne skal have vand
Roserne, blod og benmel

Det er morgen

Det er morgen
– og ud af synet kryber nattens insekter
ned på gulvet til halvmørkets andre sager:
Fiskeindvoldene og bundter af fuglefoder
Stenmasken fra en primitiv kult
og et gulnet postkort af krybdyrhuset
i Berlins dyrepark, før krigen

Dagens første sollys siver
gennem vinduerne
Morgentrafikken lyder som et ekko af havet
En lille bille kilder mig under armen
Jeg skubber den pludselig væk
Den flakker lidt omkring
og flyver så lige i favnen på en knæler
der slikker sig om munden
og takker for godt samarbejde

Stoppested

Natten er et endnu vådt billede
malet af røde og gule strejf
Hvinende biler der bremses
Duften af hotdogs – med det hele
Noget katten slæbte med og
 en død due
 røv og nøgler
 gamle aviser
 og værtshusviser
Pigernes skygger der vokser og gror
op ad husenes brune facader
som store våde plamager
når bilerne suser forbi
De døde punkter i øjnene
hos mændene de søger
De døde punkter i øjnene
hos pigerne vi genkender
Den mørke blå luft
er fyldt med små fine nåle

Støvregnen begynder forsigtigt igen
Byen spejler sig selv i asfalten
flyder ud og begynder forfra
Een gang til

Senere ved jeg:
Jeg kan se
uden selv at blive set
At birkene står i flammer
bjerget i brand
Frosten har bidt i nat
I dit ansigt umulige vækster
på kinder og øjenlåg
i mit eget
en grålig farve
næsten som lav
Jeg så jærven liste af sted
den gule den gule
der æder alt og kun
efterlader
spor af blod

Dengang
at hoppe i paradys
kaste sin lykke ud
til den yderste streg
hvem har skrevet et navn på muren
mit navn
som jeg havde engang
da alle døre stod på klem
indenfor
ram lugt af vildkat
sort med hvid halespids
hvide kløer
Mærk nu hvor natten er kold
huset er borte
og katten
løkket ned i en sæk
slynget mod et stengulv
og ikke en lyd
intet paradys
ingen blanke sten i min hånd
kun tilfældige streger på asfalt
og en stemme der råber
et navn jeg har glemt

Bidragydere i dette nummer

Christian Dorph, f. 1966, bor i Århus: Digtsamlingen *Et stykke tid* (Lindhardt & Ringhof, 1992).

Else Tranberg Hansen, f. 1932, bor i Risskov: Digte i antologien *Tigre på spring* (DR, 1990) og tidsskriftet *Melonmarken*.

Hans-Jørgen Høinæs, f. 1945 i Norge, siden 1984 bosat i Tølløse: Digtsamlingerne *Tilstander undervejs* (Dreyer, Oslo, 1978) og *Isbyen* (Dreyer, Oslo, 1980). Romanerne *Ti år er gått*, *Andreas* (Dreyer, Oslo, 1979) og *De arveløse* (Dreyer, Oslo, 1991). Har desuden udgivet *Katharerne, trubadurerne og gralstraditionen* (Skt. Ansgar Forlag, 1989).

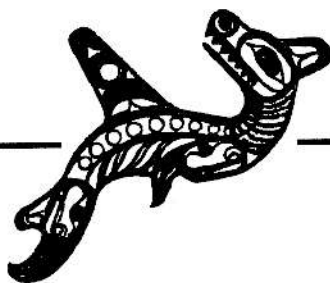
John Bang Jensen, f. 1964, bor i Århus: Digtsamlingen *Det meste er sandt* (Borgen, 1991).

Kim Johannessen, f. 1969, bor i Århus: Digte i *Ildfisken*.

David Læby, f. 1969, bor i Malmö: Digtsamlingerne *Himmeltegneren* (Gyldendal, 1989), *Flyvende sommer* (Gyldendal, 1990), *Lyden af levende* (Gyldendal, 1992) og *I møde* (Borgen, 1994), samt romanen *Havets kød* (Borgen, 1994).

Bodil Nielsen, f. 1945, bor i Ålborg: Digtsamlingerne *Min søster og mig* (Attika, 1980), *Kaffe og flødekager* (Lyrikcafeen, 1981), *Følfodens love* (Attika, 1982), *Tordenkaffe* (Tiderne Skifter, 1984), *Jasigerens weekend* (Attika, 1985), *Persona* (Tiderne Skifter, 1986) og *Fase* (Tiderne Skifter, 1989).

Jakob Ion Wille, f. 1967, bor i Århus: Debut.

Ildfisker

Tidsskrift for ny litteratur

Christian Dorph

Hans-Jørgen Høinæs

David Læby

Bodil Nielsen

Kim Johannessen

John Bang Jensen

Jakob Ion Wille

Else Tranberg Hansen

Nr. 11 • 1995